

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ. ๓)

รายวิชา วากยสัมพันธ์ SP

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ห้องเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม	

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา	บาลีไวยากรณ์ (วากยสัมพันธ์) SP (Pali Grammar)
๒. จำนวนหน่วยกิต	๒ หน่วยกิต
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	พุทธศาสตรบัณฑิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๒ / ชั้นปีที่ ๒
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	
๘. สถานที่เรียน	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ห้องเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม กาญจนบุรี
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด	๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา ศึกษาและฝึกทักษะความเข้าใจ-การอ่าน-เขียนและระบบไวยากรณ์โครงสร้างประโยคภาษาบาลีสามารถบอกข้อสัมพันธ์หน้าที่คำและความสัมพันธ์ของคำในประโยคได้อย่างถูกต้อง	
วัตถุประสงค์ หลังเรียนจบรายวิชานี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ ๑. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจระบบไวยากรณ์โครงสร้างประโยคภาษาบาลี ๒. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้สามารถบอกข้อสัมพันธ์หน้าที่คำในประโยคภาษาบาลี ๓. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้สามารถเขียนความสัมพันธ์หน้าที่คำในประโยคภาษาบาลี ๔. เพื่อให้บัณฑิตสามารถประยุกต์ความรู้ในการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมพุทธศาสนา ๕. ตระหนักถึงคุณค่าของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาบันทึกคัมภีร์พระพุทธศาสนา ๒. วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา ๑. กำลังดำเนินการทำสื่อการเรียนการสอนโดย e-learning ๒. เปลี่ยนแปลงเนื้อหาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักฐานเชิงประจักษ์	

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา			
ศึกษาและฝึกทักษะความเข้าใจ-การอ่าน-เขียนและระบบไวยากรณ์โครงสร้างประโยคภาษาบาลีสามารถบอกข้อสัมพันธ์หน้าที่คำและความสัมพันธ์ของคำในประโยคได้อย่างถูกต้อง			
๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล			
- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะพุทธศาสตร์ หรือบอร์ดภาควิชาบาลี			

และสันสกฤต	
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)	

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

๑. คุณธรรม จริยธรรม	
๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้เรียนต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้บัณฑิตสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกับการศึกษาภาษาบาลี โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัติหลักสูตร ดังนี้ (๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต (๒) มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม (๓) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญ (๔) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (๕) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม	
๑.๒ วิธีการสอน - บรรยายถึงความสำคัญของภาษาบาลี - ให้ทำแบบฝึกหัด - ทำรายงานตามที่กำหนด	
๑.๓ วิธีการประเมินผล - พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา - มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม - ประเมินผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา - ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย	
๒. ความรู้	
๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ ความรู้ เข้าใจ และสามารถถ่ายทอดความรู้ในด้านกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ภาษาบาลี พร้อมกับการนำความรู้ไปแปลหลักพุทธธรรมที่ปรากฏในวรรณคดีบาลี	
๒.๒ วิธีการสอน	

บรรยาย การนำเสนอรายงาน และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุป และนำเสนอ และโครงงาน Problem base learning และ Student Center เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
๒.๓ วิธีการประเมินผล - ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี - นำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง - วิเคราะห์กรณีศึกษา
๓. ทักษะทางปัญญา
๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาทาง ประวัติพระพุทธศาสนาและหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา
๓.๒ วิธีการสอน - การมอบหมายให้นักศึกษาทำรายงาน และนำเสนอผลการศึกษา - อภิปรายกลุ่ม - วิเคราะห์กรณีศึกษาเกี่ยวกับบุคคลที่มีบทบาทสำคัญตามที่ปรากฏในวรรณคดีบาลี - การสะท้อนแนวคิดจากการประพฤติ
๓.๓ วิธีการประเมินผล สอบกลางภาคและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์ หรือวิเคราะห์แนวคิดในด้าน ความรู้ความเข้าใจในประวัติพระพุทธศาสนาและหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา
๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา - พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน - พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม - พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา
๔.๒ วิธีการสอน - จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา - มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล หรือ อ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา - การนำเสนอรายงาน
๔.๓ วิธีการประเมินผล - ประเมินตนเอง และเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด - รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม - รายงานการศึกษาด้วยตนเอง

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การแปล การเขียน โดยการทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียน
- พัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา
- พัฒนาทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล การสร้างห้องแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ
- ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๒ วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑ - ๒	ข้อสัมพันธบทประธานปฐมา วิภัติ และคำที่แจกรูปด้วย วิภัติทั้ง ๗	๔	การอธิบาย การยกตัวอย่าง ประกอบ เอกสาร ประกอบการ สอน Power Point Projector	พระมหาบุญรอด มหาวีโร, ดร.

๓ - ๔	ชื่อสัมพันธ์บทกิริยาอาชยาต และกิริยา กิตก์ที่เป็นกิริยา สำคัญ ในประโยค ๕ วาจก	๔	การบรรยาย การอภิปราย การนำเสนอหน้า ชั้นเรียน เอกสาร ประกอบการสอน Power Point Projector	พระมหาบุญรอด มหาวีโร, ดร.
๕ - ๖	ชื่อสัมพันธ์กิริยากิตก์ที่เป็น กิริยาสำคัญ ใน ๕ วาจก, และ ที่เป็นกิริยาในระหว่างและวิเส สนะของบทประธาน และคำ ต่าง ๆ ในประโยค	๔	การบรรยาย การอภิปราย การนำเสนอหน้า ชั้นเรียน เอกสาร ประกอบการสอน Power Point Projector	พระมหาบุญรอด มหาวีโร, ดร.
๗ - ๘	ชื่อสัมพันธ์คำนิบาต ๑๕ ประเภท	๔	การบรรยาย การอภิปราย การนำเสนอหน้า ชั้นเรียน เอกสาร ประกอบการสอน Power Point Projector	พระมหาบุญรอด มหาวีโร, ดร.
๙ - ๑๐	ฝึกเขียนบอกชื่อสัมพันธ์หน้าที่ คำต่าง ๆ ในประโยค	๔	บรรยาย อภิปราย ทำ แบบฝึกหัด	พระมหาบุญรอด มหาวีโร, ดร.
๑๑ - ๑๒	ฝึกเขียนบอกชื่อสัมพันธ์หน้าที่ คำต่าง ๆ ในประโยคพิเศษ	๔	บรรยาย อภิปราย ทำ แบบฝึกหัด	พระมหาบุญรอด มหาวีโร, ดร.
๑๓-๑๔	ฝึกเขียนบอกชื่อสัมพันธ์หน้าที่ คำต่าง ๆ ในประโยคและ ข้อความจากเรื่องที่กำหนดให้	๔	ฝึกเขียนสัทพันธ์ ทำ แบบฝึกหัด	พระมหาบุญรอด มหาวีโร, ดร.

๑๕	ฝึกเขียนบอกชื่อสัมพันธ์หน้าที่ คำต่าง ๆ ในประโยคและ ข้อความจากเรื่องที่กำหนดให้	๒	ฝึกเขียนศัพท์ ทำ แบบฝึกหัด	พระมหาบุญรอด มหาวิโร, ดร.
๑๖	สอบปลายภาค	๒		

๒ แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
๑	สอบระหว่างภาค สอบปลายภาค	๘ ๑๕	๒๐% ๕๐%
๒	วิเคราะห์ คั่นคว่ำ การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและการนำเสนอผลงาน การอ่านและสรุปความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐%
๓	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก

- จรูญ วรรณกสิณานนท์, ดร., บาลียุคใหม่ เรียนง่ายกว่าเดิม, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พุทธลีลา พ.ศ. ๒๕๔๙.
- จำลอง สารพัตติก, รศ.ดร., แบบเรียนเร็วมหาบาลีเล่ม ๑, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๔๔.
- พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช), หลักการแปลไทยเป็นมคธสำหรับชั้นประโยค ป.๕-๕, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลี้ยงเชียง, พ.ศ. ๒๕๔๑.
- เวทย์ วรรณัญญ, แบบเรียนบาลีไวยากรณ์สมบูรณ์เล่ม ๑, กรุงเทพมหานคร : หจก.ไทยรายวันการพิมพ์, ๒๕๔๙.
- สนามหลวงแปนกบาลี, เรื่องสอบบาลี, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, อาหารการพิมพ์, ๒๕๓๖, ๒๕๓๘, ๒๕๔๙.

- พระมหาประสิทธิ์ สิริปัญญา, แต่งและแปลบาลี, โรงพิมพ์นิติธรรมการพิมพ์, ๒๕๕๐. - พระสังฆรักษ์ขิตมหาสามิเถระ, คัมภีร์วุตโตทัย, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๒๙.
๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ - หนังสือแต่งแปลบาลี (พระมหาประสิทธิ์ สิริปัญญา, ผศ.) - หนังสืออุกฤษฏาภักยปริวัตน์ ภาค ๑-๒ (สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส) - คัมภีร์วุตโตทัย (พระสังฆรักษ์ขิตมหาสามิเถระ)
๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในรายวิชา เช่น google, wikipedia, คัมภีร์อภิธานปิฎก และ คัมภีร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง, คาอธิบายศัพท์เฉพาะทางภาษาบาลี

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ดังนี้ - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา - ใบงานประเมินประสิทธิผลวัตถุประสงค์รายวิชา - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน - ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต
๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้ - แบบสอบถามประเมินผลสัมฤทธิ์การสอนโดยนิสิต - การสังเกตการสอนจากผู้ร่วมทีมการสอน - ผลการสอบ - การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
๓. การปรับปรุงการสอน หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ ได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงการสอน ดังนี้ - แจ้งผลการประเมินการสอนโดยนิสิตให้ผู้สอนทราบเพื่อนำไปปรับปรุงการสอน - สัมมนาการจัดการเรียนการสอน - การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จากใบงาน แบบฝึกหัด การสอบถามนิสิต การตรวจงานมอบหมายของนิสิต และพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ ใบงาน รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์
- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนและระดมสมองพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น